

BAROMETER

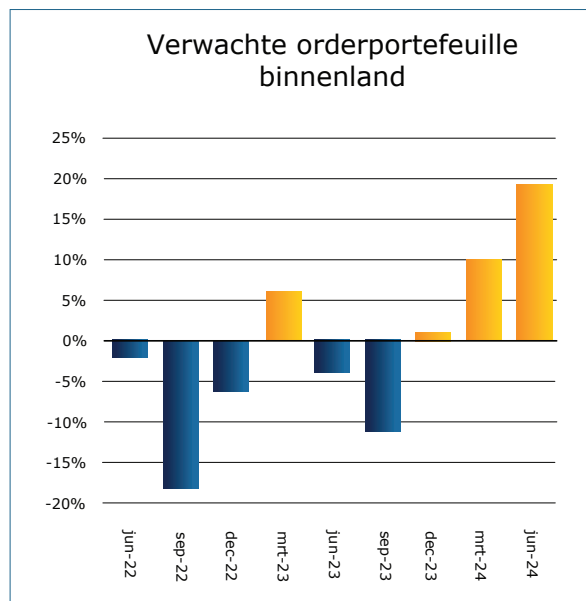
KWARTAALONDERZOEK ONDER LEDEN VAN KONINKLIJKE METAALUNIE
NAAR DE ECONOMISCHE STAND VAN DE MKB-MAAKINDUSTRIE

UITKOMSTEN ECONOMISCHE BAROMETER MKB-MAAKINDUSTRIE TWEEDE KWARTAAL 2024

GEMIDDELDE RESULTATEN, POSITIEVE VERWACHTINGEN

Het beeld dat de Koninklijke Metaalunie Economische Barometer geeft van het tweede kwartaal van dit jaar, is wisselend, maar overwegend wel positief, zeker naar de toekomst toe. Zo presteren de onderhouds- en servicebedrijven en de bedrijven die actief zijn op het gebied van engineering en advies, beter dan het gemiddelde MKB-maakbedrijf. Daarentegen scoren de machinebouwers het afgelopen kwartaal juist slechter dan gemiddeld. De orderpositie binnenland groeit nauwelijks, terwijl die van het buitenland juist weer toeneemt.

Gemiddeld genomen is de Stand van de MKB-maakindustrie (het saldo van alle positieve en negatieve antwoorden op alle 14 vragen van de Economische Barometer) aan het einde van het tweede kwartaal gelijk aan het langjarig gemiddelde van de Economische Barometer, namelijk 14%.

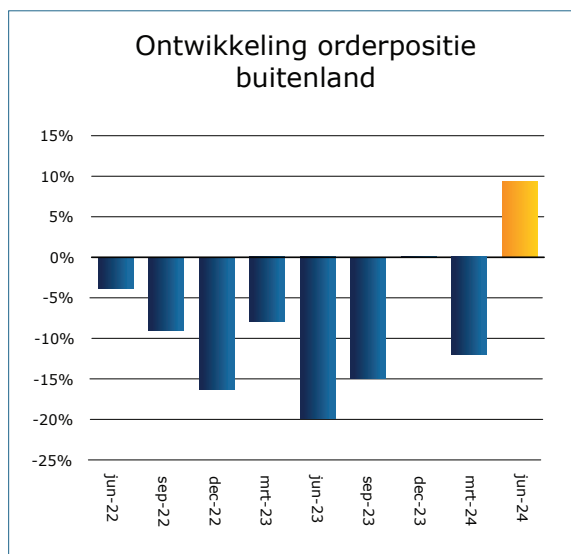
Orderpositie binnenland groeit nauwelijks

De ontwikkeling van de orderpositie binnenland is nauwelijks gegroeid ten opzichte van het eerste kwartaal. Bij een kwart van de bedrijven is deze toegenomen, bij een kwart afgenomen en bij de helft is de orderpositie

binnenland onveranderd ten opzichte van het eerste kwartaal. Bij de machinebouwers, maar vooral bij de verspanende bedrijven, nam de orderpositie in het tweede kwartaal sterker af dan gemiddeld in de MKB-maakindustrie. De waardering van de orderpositie binnenland ligt – met per saldo 18% – weer wat hoger dan het afgelopen halfjaar. 37% van de bedrijven geeft aan tevreden te zijn over de binnenlandse orderpositie, 19% is dat niet. De verwachtingen voor het derde kwartaal zijn

daarentegen aanmerkelijk positiever dan deze de afgelopen jaren zijn geweest. Ruim een derde van de bedrijven verwacht een toename van de binnenlandse orderpositie in het derde kwartaal. Het meest positief hierover zijn de plaatbewerkers en de onderhouds- en service-

bedrijven. De gemiddelde orderportefeuille in weken is bij MKB-maakbedrijven in het tweede kwartaal toegenomen ten opzichte van het eerste kwartaal. De gemiddelde orderportefeuille in weken is aan het einde van het tweede kwartaal 11,8 weken; bijna een week meer werk in portefeuille dan eind maart dit jaar.

Orderpositie buitenland neemt toe

Na ruim twee jaar zijn er voor het eerst weer meer respondenten waarbij de orderpositie buitenland is toegenomen dan er respondenten zijn waarbij deze is afgenomen. Terwijl bij 35% van de exporterende bedrijven de portefeuille is toegenomen, is deze bij een kwart van de bedrijven afgenomen. Ook hier zijn de plaatbewerkers positiever dan gemiddeld. Van de respondenten geeft ook dit kwartaal 44% aan te exporteren. 6% van de exporterende bedrijven exporteert tot 10% van hun omzet. De overige 38% van deze ondernemers exporteert gemiddeld 46% van hun omzet. Het aandeel ondernemers dat de huidige exportpositie positief beoordeelt, is ook groter dan het afgelopen anderhalf jaar. Ook hier geeft 35% aan

tevreden te zijn, terwijl 23% van hen minder tevreden is over de orderpositie buitenland. Onder deze laatste groep zitten relatief veel machinebouwers. Ook de verwachtingen voor de orderpositie buitenland voor het komende kwartaal zijn positiever dan de afgelopen jaren. 34% verwacht een verbetering terwijl 16% een

afname verwacht. Hierbij is het opvallend dat juist de machinebouwers het meest positief naar het volgende kwartaal uitkijken.

Hogere prijzen

In het tweede kwartaal van 2024 heeft 22% van de MKB-maakbedrijven de verkoopprijs verhoogd, terwijl 8% de prijzen juist heeft verlaagd. De meeste ondernemers die aangeven de verkoopprijs te hebben verlaagd, vallen onder de plaatbewerkende bedrijven. Van de service- en

onderhoudsbedrijven geven relatief veel ondernemers - een op de drie - aan dat zij de verkoopprijs in het tweede kwartaal hebben verhoogd.

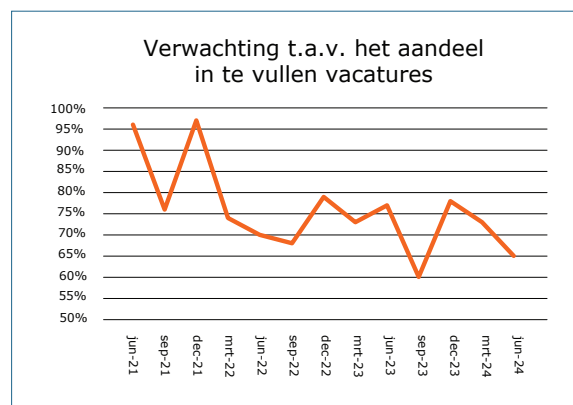
Meer personeel

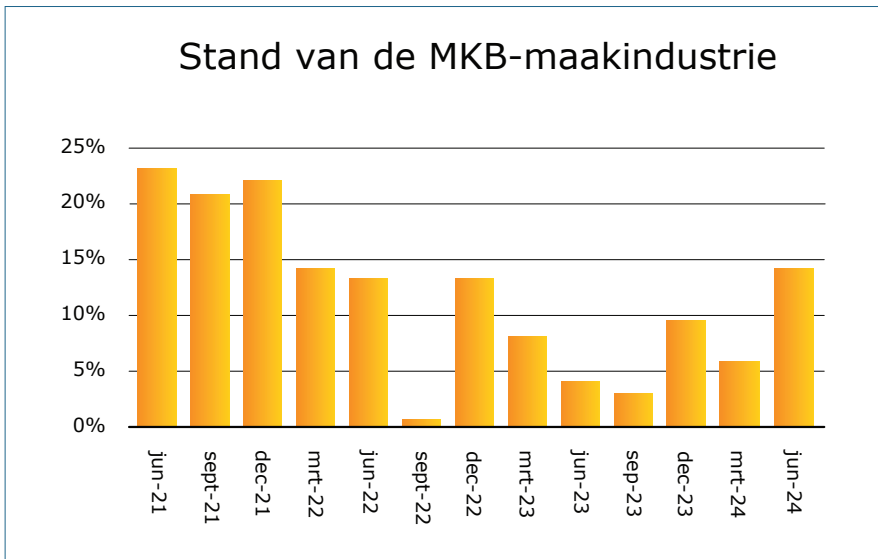
Bij de geënquêteerden van deze Economische Barometer werken gemiddeld 19 medewerkers; gemiddeld 16,8 fte met een vaste aanstelling en ongeveer 2,2 fte met een flexibel contract. Dit betekent dat 12% van de medewerkers een flexibel contract heeft. Voor de hele MKB-maakindustrie geldt dat in het tweede kwartaal bij 6% van de bedrijven minder vast personeel werkt dan een kwartaal

eerder. Bij 11% werken meer werknemers met een vast contract. Per saldo een toename van 5%. Er zijn net iets meer bedrijven waar het aantal flexibele contracten is toegenomen dan bedrijven waar dit aantal is afgenomen.

Aantal vacatures stijgt

Na enkele kwartalen van geleidelijke afname van het aandeel bedrijven met vacatures, is dit cijfer in de eerste helft van 2024 weer aan het stijgen. Eind 2023 had 44% van de respondenten ten minste één vacature uitstaan, nu is dat bij 54% van de bedrijven. Het gemiddeld aantal vacatures per bedrijf schommelt al geruime tijd tussen de 2,0 en 2,5. In het tweede kwartaal van 2024 is dit toegenomen tot 2,8. Afgezet tegen alle medewerkers hebben de respondenten gemiddeld voor bijna 8% van het totale personeelsbestand aan vacatures openstaan. Dit ligt op hetzelfde hoge niveau als in het tweede kwartaal van 2022. Van de plaatbewerkers heeft vier op de vijf bedrijven ten minste één vacature openstaan. Twee derde van de bedrijven verwacht de vacatures binnen een halfjaar in te kunnen vullen. Onder de machinebouwers, maar vooral onder de las- en constructiebedrijven, ligt dit aandeel nog lager, namelijk op 50 respectievelijk 40%!

aan het einde van het eerste kwartaal was dit nog 28%.

Voor het derde kwartaal van dit jaar zijn de verwachtingen ten aanzien van het bedrijfsresultaat weer iets positiever. 29% van de respondenten verwacht een verbetering, terwijl 16% een verslechtering verwacht.

Belemmeringen

De antwoorden op de vraag ‘Op welke twee gebieden ervaart u de meeste belemmeringen in uw bedrijfsvoering?’ bevestigen de uitkomst van deze Economische Barometer.

Winstgevendheid stijgt

Het aantal bedrijven dat aangeeft winst te maken, ligt in het tweede kwartaal van 2024 weer iets hoger dan een kwartaal eerder. Twee derde van de bedrijven maakt winst, 10% van de bedrijven geeft aan verlies te maken en de overige 22% speelt quitte. Ook de ontwikkeling van het bedrijfsresultaat is verbeterd ten opzichte van het eerste kwartaal. Nam in het eerste kwartaal bij – per saldo – 11% van de bedrijven het bedrijfsresultaat af, nu neemt bij – per saldo – 2% van de bedrijven het bedrijfsresultaat toe. Onder de oppervlaktebehandelaars en onderhouds- en servicebedrijven zijn relatief veel bedrijven waarbij het bedrijfsresultaat is toegenomen. Ook de vraag hoe de ondernemer het bedrijfsresultaat waardeert,

wordt positiever beantwoord dan een kwartaal eerder. Nu waardeert – per saldo – 36% van de ondernemers het bedrijfsresultaat positief,

De belemmering ‘onvoldoende vraag uit de markt’ is minder vaak genoemd dan in het eerste kwartaal van 2024 en ‘tekort aan arbeidskrachten’ juist meer.

